

**ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์และครูใหญ่ในเขตการศึกษา 4
เกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา**

~~© This document is the property of the Thailand Information Center (TIC), Chulalongkorn University, and is to be returned within 4 weeks to the Thailand Information Center, Ratasart Building 5, Chulalongkorn University^{๑๑}~~

นายเกียรติ ช่วยการ

002627

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2518

THE OPINIONS OF EDUCATIONAL SUPERVISORS AND PRINCIPALS
IN EDUCATIONAL REGION 4 ON ELEMENTARY SCHOOL
CURRICULUM IMPROVEMENT

Mr. Kiat Chuaykarn

คุณยวิทย์ทรัพย์ากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1975

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

สมาน ธานี

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

อภิสิทธิ์

ประธานกรรมการ

สุเมธ ฐิติกร กรรมการ

สมาน ธานี กรรมการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ควบคุมการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเมธ ฐิติกร

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์และครูใหญ่ในเขตการศึกษา
4 เกี่ยวกับ การปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา

ชื่อ

นาย เกียรติ ช่วยการ

แผนกวิชา

บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา

2517

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์และครูใหญ่ในเขตการศึกษา 4 เกี่ยวกับแนวความคิดใหม่ ๆ ในการปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษาว่าเรื่องใด มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนมากน้อยเพียงไร
2. เพื่อเปรียบเทียบว่าศึกษานิเทศก์และครูใหญ่มีความคิดเห็นคล้อยตามกันหรือขัดแย้งกันในเรื่องใดบ้าง
3. เพื่อสำรวจว่าภายในกลุ่มศึกษานิเทศก์และภายในกลุ่มครูใหญ่มีความคิดเห็นคล้อยตามกันหรือขัดแย้งกันในเรื่องใดบ้าง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นประชากรทั้งหมดในเขตการศึกษา 4 โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง ได้แก่ (1) ศึกษานิเทศก์เขตและศึกษานิเทศก์จังหวัด

40 คน (2) ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาตอนปลายที่มีชั้นประถมศึกษา
ตอนต้นรวมอยู่ด้วย 280 คน ได้รับคำตอบคืน 219 ฉบับ จากศึกษานิเทศก์
36 ฉบับ จากครูใหญ่ 183 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 68.43 ของประชากร
ทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการ
ปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา 60 ข้อ ซึ่งรวบรวมมาจากรายงานของคณะ
กรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษาและยุทธศาสตร์อื่น ๆ ตลอดจน
ตำราภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบทั้งสี่ของ
หลักสูตรประถมศึกษา ได้แก่ ความมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา วิธีจัดการ
เรียนการสอนและการนำหลักสูตรไปใช้ และวิธีจัดการวัดผลและประเมิน
ผลการศึกษา ความเชื่อมั่นของแบบสำรวจมีค่าเท่ากับ .93

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยใช้คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน ร้อยละ ค่า t และค่า Rank-difference correlation ()

ผลของการวิจัย

1. ศึกษานิเทศก์และครูใหญ่ในเขตการศึกษา 4 มีความคิดเห็นว่า
แนวความคิดใหม่ ๆ ทั้งหมดที่เสนอไปนั้น มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ใน
โรงเรียนประถมศึกษาในเขตการศึกษา 4 แต่ควรให้ความสำคัญแก่เรื่อง
ต่าง ๆ แยกต่างกัน คือ ในด้านความมุ่งหมายและเนื้อหาวิชา ควรเน้นเรื่อง
ใกล้ตัวเด็ก การประกอบอาชีพ การศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง การเข้าใจ
สภาพความเป็นอยู่ของท้องถิ่น มากกว่าเรื่องที่ห่างไกลตัวเด็กออกไป

ในด้านการจัดการเรียนการสอน ศึกษานิเทศก์และครูใหญ่สนับสนุนวิธีสอนแบบใช้เหตุผลมากที่สุด รองลงมาคือแบบควบคุมพฤติกรรม ส่วนแบบค้นพบด้วยตัวเอง ได้รับการสนับสนุนน้อยที่สุด

ในด้านการประเมินผลการศึกษา ศึกษานิเทศก์และครูใหญ่ สนับสนุนให้วัดความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นรายบุคคลมากกว่าเปรียบเทียบกับผู้อื่น และให้ครูผู้สอนเป็นผู้วัดผลเอง แต่ในด้านการยกเลิก การสอบรวมในชั้นตัวประโยคนั้น ศึกษานิเทศก์เห็นด้วยมากกว่าครูใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ศึกษานิเทศก์และครูใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันเป็นส่วนมากเกี่ยวกับแนวความคิดใหม่ ๆ เหล่านี้ จำนวนข้อที่ความคิดเห็นขัดแย้งกันมีอยู่เพียง 1 ใน 4 ของจำนวนข้อทั้งหมด

3. ความคิดเห็นภายในกลุ่มศึกษานิเทศก์ มีความสอดคล้องกันเป็นส่วนมาก จำนวนข้อที่ความคิดเห็นขัดแย้งกันเกินกว่าเกณฑ์ปกติ มีเพียง 5 ข้อ ใน 60 ข้อ

4. ความคิดเห็นภายในกลุ่มครูใหญ่มีความสอดคล้องกันเป็นส่วนมาก จำนวนข้อที่ความคิดเห็นขัดแย้งกันมีอยู่เพียง 6 ข้อ ใน 60 ข้อ

5. ศึกษานิเทศก์และครูใหญ่ให้ลำดับความสำคัญของแต่ละข้อในแต่ละองค์ประกอบของหลักสูตร สอดคล้องกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือต่ำกว่า

๗

Thesis Title The Opinions of Educational Supervisors
and Principals in Educational Region 4
on Elementary School Curriculum Improvement

Name Mr. Kiat Chuaykarn

Department Educational Administration

Academic Year 1974

ABSTRACT

The Purposes of the Study

1. To investigate the opinions of educational supervisors and principals in Educational Region 4 concerning the proposed innovation in elementary curriculum improvement and to find out the extent of their willingness to implement such innovations in their schools .

2. To compare the opinions of the supervisors and the principals concerning such innovations.

3. To compare the opinions within each group of the subjects.

Methods and Procedures

A total of 320 opinionnaires were distributed to all of the 40 supervisors and 280 upper elementary school principals in Educational

Region 4. The number of return was 219 or 68 percent, 36 from supervisors, and 183 from principals.

The instrument used consisted of 60 items covering innovations in four components of curriculum improvement, namely: 1) objectives; 2) subject matters or contents; 3) instruction and implementation; and 4) evaluation. Determined by the split-half method, the instrument was found to be reliable at .93. The statistical treatments included were analysis of means, standard deviations, percentages, application of t-test, and rank-difference correlation.

The Research Results

1. The supervisors and the principals agreed to all of the proposed innovations and indicated their willingness to implement them in their schools. However, they suggested that the curriculum improvement should be directed more towards the preparation of learners for better living in their own local community.

Conventional teaching method whereby most of the emphasis lay on teachers' talk and textbooks was strongly against by the subjects. Instead, the rational model, behavior-control model, and discovery-learning model are preferred respectively.

Similarly, the traditional examination and evaluation by other out-of-school agencies should be discarded and teachers

should have more significant roles and responsibility in evaluating their own learners. Individual or self-competitive evaluation was highly preferred.

2. In general, there was no significant difference between the opinions of the supervisors and the principals. Only fifteen out of sixty items showed significant differences between the two groups.

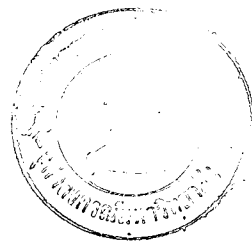
3. The supervisors' opinions were highly homogeneous. Only five out of sixty items demonstrated high heterogeneity.

4. The principals' opinions were also highly homogeneous. Only six out of sixty items were highly heterogeneous.

5. Rank-difference correlation coefficients in all four components were found to be significant at .05 level or less.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำนำ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ทำให้ผู้วิจัยเห็นจริงตามความคิดของ
จอห์น เบสท์ ข้อหนึ่งที่ว่า "การวิจัยสำเร็จได้ด้วยความพยายามร่วมกัน
ของคณะบุคคล มากกว่าเป็นผลงานของคนคนเดียว" ทั้งนี้เพราะวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความเชื่อเพื่อช่วยเหลือและการให้กำลังใจจากบุคคลเป็น
จำนวนมาก โดยเฉพาะผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุมิตร คุณานุกร
อาจารย์ที่ปรึกษา ได้กรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา ให้กำลังใจและช่วยเหลือ
โดยใกล้ชิด ในขณะที่เดียวกัน ได้เปิดโอกาสให้ผู้วิจัยมีความอิสระและเป็นตัว
ของตัวเองอย่างเพียงพอ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอขอบพระคุณ
อาจารย์ในแผนกวิชาบริหารการศึกษาทุกท่านที่กรุณาให้ความช่วยเหลือด้วยดี
ตลอดมา

นอกจากนั้น อาจารย์ ดร. โกวิท ประวาลพฤษ์ ศึกษาพิเศษ
กรมการฝึกหัดครู ได้กรุณาให้คำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้องทางสถิติต่าง ๆ
และท่านผู้ทรงคุณวุฒิ 10 ท่าน ดังปรากฏนามในภาคผนวก ได้กรุณาพิจารณา
แบบสำรวจและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่การวิจัย ท่าน
ศึกษาธิการเขต เขต 4 ได้ให้การสนับสนุนในการสำรวจข้อมูล ศึกษาพิเศษ
และครูใหญ่ในเขตการศึกษา 4 ได้กรุณาสละเวลาให้แก่การตอบแบบสำรวจ
ในครั้งนี้ โดยเฉพาะศึกษาพิเศษจังหวัดต่าง ๆ ได้ช่วยรับภาระในการส่ง
แบบสำรวจไปถึงครูใหญ่และช่วยทวงถามให้ จนผู้วิจัยได้รับแบบสำรวจคืน
มากพอที่จะทำการวิจัยได้ ถ้าปราศจากความเชื่อเพื่อของทุกท่านที่กล่าวมาแล้ว
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คงไม่อาจสำเร็จลงได้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านเป็น
อย่างสูง

ขอขอบคุณคณะศึกษานิเทศก์กรุงเทพมหานครที่ได้ช่วยตอบแบบสำรวจชั้นต้น
และขอขอบคุณอาจารย์อารมณ เอียบเจริญ และอาจารย์ ชวนิตย์ รัชสกุล
ที่ได้กรุณาส่งแบบสำรวจชั้นต้นไปถึงครูใหญ่โรงเรียนต่าง ๆ

ในการใช้เครื่องคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ ผู้วิจัยได้รับความเอื้อเฟื้อ
จากกองการประถมศึกษา สำนักงานทดสอบ กองแผนงานและกรมวิชาการ
นอกจากนี้ ท่านที่ผู้วิจัยเคารพนับถือและเพื่อน ๆ อีกเป็นจำนวนมาก มีส่วน
ช่วยในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ด้วย จึงขอขอบคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

เกียรติ ชัยการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ช
คำนำ.....	ญ
รายการตารางประกอบ.....	ฅ
รายการภาพประกอบ.....	ด

บทที่

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	11
ขอบเขตของการวิจัย.....	11
สมมติฐานของการวิจัย.....	12
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยนี้.....	13
ความหมายของคำบางคำที่ใช้ในการวิจัยนี้.....	13
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้.....	14
ความหมายของหลักสูตร.....	14
ผลของการวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษา 2503.....	15
ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตร.....	16
ความคิดเห็นเกี่ยวกับขอบข่ายของหลักสูตรประถมศึกษา.....	19
ความคิดเห็นเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการประถมศึกษา.....	20

ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา.....23

ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีจัดการเรียนการสอน.....26

ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีวัดผลและประเมินผล.....29

ความคิดเห็นของคณะกรรมการวางแผนพื้นฐาน ฯ.....32

สรุป.....37

บทที่

3 วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล.....40

 กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....40

 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....41

 แนวความคิดที่มีผู้เห็นด้วยมาก.....47

 การส่งแบบสำรวจฉบับจริงและการรวบรวมข้อมูล.....50

 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล.....53

4 ผลของการวิจัย.....56

 รายละเอียดบางประการเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสำรวจ.....56

 ผลของการวิเคราะห์คะแนนรวม.....59

 การวิเคราะห์ความคิดเห็นโดยการเปรียบเทียบภายในกลุ่ม.....78

 สรุปผลของการวิเคราะห์ข้อมูล.....99

 สรุปข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....103

บทที่	หน้า
5 สรุปอภิปรายและข้อเสนอแนะ	105
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	105
วิธีดำเนินการวิจัย.....	105
สรุปผลของการวิจัย	108
อภิปรายผลของการวิจัย	119
ข้อเสนอแนะ	122
บรรณานุกรม	124
ภาคผนวก	130
ประวัติการศึกษา	161

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 ข้อทดสอบชั้นคนที่มิใช่เห็นควยมาก.....	48
2 จำนวนประชากรจำแนกตามเขตจังหวัด	57
3 จำนวนประชากรจำแนกตามวุฒิ	58
4 เปรียบเทียบค่าสถิติขององค์ประกอบต่างๆ.....	61
5 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t รายข้อ ในค่านความมุ่งหมาย	63
6 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า t รายข้อ ในค่านเนื้อหาวิชา	65
7 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า t รายข้อ ในค่านวิธีจัดการเรียนการสอนและการนำหลักสูตรไปใช้.....	67
8 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t รายข้อ ในค่านวิธีจัดการวัดผลและประเมินผลการศึกษา.....	69
9 เปรียบเทียบลำดับที่ของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อ ในค่านความมุ่งหมาย.....	72
10 เปรียบเทียบลำดับที่ของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อ ในค่านเนื้อหาวิชา.....	74
11 เปรียบเทียบลำดับที่ของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อ ในค่านวิธีจัดการเรียนการสอนและการนำหลักสูตรไปใช้.....	76
12 เปรียบเทียบลำดับที่ของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อ ในค่านวิธีจัดการวัดผลและประเมินผลการศึกษา.....	77

ตารางที่	หน้า
13	ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์เป็นรายข้อ ในค่านความมุ่งหมาย80
14	ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์เป็นรายข้อ ในค่านเนื้อหาวิชา83
15	ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์เป็นรายข้อ ในค่านวิธีจัดการเรียนการสอนและการนำหลักสูตรไปใช้.....86
16	ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์เป็นรายข้อ ในค่านวิธีจัดการวัดผลและประเมินผลการศึกษา89
17	ความคิดเห็นของครูใหญ่เป็นรายข้อ ในค่านความมุ่งหมาย91
18	ความคิดเห็นของครูใหญ่เป็นรายข้อ ในค่านเนื้อหาวิชา.....93
19	ความคิดเห็นของครูใหญ่เป็นรายข้อ ในค่านวิธีจัดการการเรียนการสอนและการนำหลักสูตรไปใช้ .95
20	ความคิดเห็นของครูใหญ่เป็นรายข้อ ในค่านวิธีจัดการวัดผลและประเมินผลการศึกษา98
21	ผลการจำแนกจำนวนขอตามระดับความเหมาะสม102
22	ค่า t ของข้อที่คัดเลือกรวมจากแบบสำรวจชั้นต้น 151
23	ค่า t ที่ได้จากการทดสอบคะแนนเฉลี่ยรายข้อ ระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำของแบบสำรวจฉบับจริง 153
24	คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อ ของแบบสำรวจฉบับจริง %..... 154

รายการภาพประกอบ

ภาพที่ 1	หน้า
1	คะแนนเฉลี่ยของศึกษานิเทศก์และครูใหญ่ ในแต่ละองค์ประกอบ 62
2	คะแนนเฉลี่ย ๓ ในด้านความมุ่งหมาย 157
3	คะแนนเฉลี่ย ๓ ในด้านเนื้อหาวิชา..... 158
4	คะแนนเฉลี่ย ๓ ในด้านวิธีจัดการเรียนการสอน ๓..... 159
5	คะแนนเฉลี่ย ๓ ในด้านวิธีจัดการวัดผล ๓ 160

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย